

være, kunde jo vistnok være meget rigtigt, men jeg troer ikke, vi behøve nogen videre Belæring eller Underviisning med Hensyn til saadanne almindelige Tanter; den egentlige Vanskelighed bestaaer jo nemlig netop i at give disse Ideer en legemlig Skikkelse ved at lade dem fremtræde i et bestemt Forslag, og at denne Vanskelighed er tilstede i en ikke ringe Grad, troer jeg vi nu, efter de gjorte Erfaringer, maae være tilstrækkeligt overbeviste om. Det er ikke første Gang, vi ere samlede her, men det er den sidste Session, vi mødes, og endnu er det ikke lykkedes os at faae dette særdeles vigtige Anliggende synderligt fremmet. Jeg troer nu, at der vilde paahvile os et ikke ringe Ansvar, dersom vi sluttede den os betroede Virksomhed, uden i alt Fald at have gjort et alvorligt Forsøg paa at tilvejebringe en Communallov (Hør!). Det nu foreliggende Communallovsforslag er — jeg beklager det — ikke udgaaet fra Ministeriets Haand, men det er kommet til os fra en Mand, der staaer Ministeriet saa nær som Noget vel kan, idet han nemlig er den forhenværende Indenrigsminister; og da det nu ikke har kunnet lykkes os at faae en Communallov forelagt af Ministeriet, forekommer det mig dog, at vi maae være glade ved saaledes at være komne dette Maal saa nær som muligt. Man kan maaskee smigre sig med det Haab, engang i Tiden at faae et saadant Lovudkast forelagt af Regjeringen. Den ærede Indenrigsminister har ikke villet binde sig i saa Henseende, han har ikke villet give noget bestemt Løfte; det kan vistnok være meget rigtigt; han kan desuagtet have det alvorlige Forsæt, at ville udarbejde og forelægge et Udkast til en Communallov; men det maa dog være mig tilladt, her at fremhæve en Omstændighed, som jeg sandelig ikke ønsker, som jeg tværtimod meget mere beklager, men som jeg desuagtet mener, vi ved Overveielser af denne Sag ikke kunne undlade at tage Hensyn til. Jeg siger, at jeg ikke ønsker, men beklager, at vore Ministerier ikke have havt længere Varighed; sandelig, fra vor Side er der ikke udgaaet nogen Virksomhed, som skulde kunne svække deres Bestaaen. Jeg ikke ønsker, men beklager, naar der saaledes pludselig, uden nogen som helst givne An-

ledning dertil fra Folkets Side, kommer et af disse hyppigt forekommende Udbrud i Regjeringens øverste Sphære. Jeg hender ikke de Magter, som bevirke disse Udbrud, som bevirke disse Omsætninger i Ministerierne; men jeg siger, at, selv om de samme Personer blive i Ministeriet, kan det jo dog hænde sig, at der dannes sig nye Ministerier blot ved en Ombytning af Pladserne, paa samme Maade som der i Kaleidoscoper dannes sig nye Billeder, uagtet det er de samme Stykker, som blive deri. Vi ere derfor ingenlunde sikre paa, at den ærede Indenrigsminister, naar han, efterat have sat sig ind i denne Sag og forberedt den, efter omhyggeligt at have overveiet den og samlet alle de fornødne Materialier, efter at have begyndt Arbejdet og maaskee confereret med Statsraadet, efter at have bragt det til en endelig Skikkelse, efter et Aars Forløb skal forelægge Rigsdagen Sagen, da længer befinder sig paa den Plads, han nu har. Det er jo den tredie Indenrigsminister, vi have, siden Forsætningen blev givet, og jeg troer derfor, at man meget vel kan anerkende det særdeles Unnselige i, at det er Regjeringen selv, der tager Initiativet, medens man dog paa Grund af de stedfindende Forhold finder det nødvendigt, at Forsamlingen gjør et Forsøg paa, hvorvidt den kan komme med sine egne Kræfter.

Jeg maa sige min Tak til de Herrer, der allerede have takket den ærede Forslagsstiller for, at han er fremkommen med sit Forslag. Jeg troer, at der i dette Arbejde, hvormeget der end kan være at indvende imod det, dog er nedlagt ikke ringe Sagkundskab, ikke ringe Dygtighed, stor Mod og stor Fald. (Ja!) Vi vide jo af Erfaring, hvor vanskeligt det er at faae Lovudkast, der tilfredsstille Forsamlingen. Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 1ste Valgtreds (B. Christensen) har med Veemod erindret den Stævne, der blev hans Lovudkast tildeel forrige Gang, vi vare samlede; jeg skal dertil sige, at jeg for mit Vedkommende ogsaa har gjort et Forsøg paa at faae noget Saadant istand, men jeg har ikke kunnet overvinde de dermed forbundne Vanskeligheder. Lad os derfor ikke stude et Arbejde fra os, hvis Udførelse er forbunden